

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 2006:85
Dariernr: 2006/2914
Handläggare: Laina Kämpe
Avdelning: Avdelningen för lärande och arbetsmarknad
Datum: 2006-12-14
Mottagare: Ansvarig för:
Individ- och familjeomsorg
Handikappomsorg
Vuxenutbildning
Studie- och yrkesvägledning
Rubrik: Tillägg till tidigare cirkulär (2004:65) avseende
assistans vid utbildning på folkhögskola

CIRKULÄR 2006:85

Ansvarig för:
Individ- och familjeomsorg
Handikappomsorg
Vuxenutbildning
Studie- och yrkesvägledning

Tillägg till tidigare cirkulär (2004:65) avseende assistans vid utbildning på folkhögskola

Vi får många frågor från våra medlemmar rörande olika typer av assistans vid utbildning på folkhögskola. Frågorna har inte sällan uppkommit utifrån att folkhögskolor **beställer stöd/assistans** av elevernas hemkommuner på särskilda blanketter. Kommunerna har svårt att bedöma vilken typ av insats det handlar om. I många fall handlar det om att skolorna inte särskiljer personlig assistans enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade från annan typ av assistans/stöd.

SISUS

SISUS (Socialstyrelsens Institut För Särskilt Utbildningsstöd) kan ge folkhögskolorna bidrag till assistans. Enligt SISUS instruktioner ska assistansen bestämmas med hänsyn till behovet och erbjudas personer med funktionshinder som studerar vid folkhögskola. ”Assistansen kan omfatta alla de funktioner som hör till den dagliga livsföringen, som den studerande inte klarar av själv och som inte bör tillgodoseas genom kommunen eller försäkringskassan”. SISUS kan också lämna bidrag till tolk, anpassning av teknisk utrustning och anpassning av läromedel m.m. för personer med funktionshinder.

En vanlig lösning är att bidraget till assistans används både under skoltid och på kvällar och helger under sju dagar per vecka. ”En grupp assistenter ger tillsammans assistans vid boendeträningen, arbetsträningen och den sociala träningen och de har också ansvar för kursdeltagarnas fritid, vardagsekonomi, hemresor, studieresor etc.”.

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

Folkbildningsrådet

Folkbildningsrådet fördelar statsbidrag till alla folkhögskolor. Statsbidraget ska täcka kostnaden för undervisningen. Folkbildningsrådet avsätter årligen ca 10 procent av statsbidraget till extra pedagogiska insatser för invandrare och för deltagare med funktionshinder. Insatserna kan bestå av ökad lärartäthet, samordning, syo och extra kurators- och psykologinsatser.

Vägledande dom

Enligt en dom från regeringsrätten (RÅ 2004 ref.31) anses inte en assistentpool uppfylla kravet på personlig assistans enligt LSS ” Ett stöd som en arbetsgivare tillhandahåller sina anställda i form av en till arbetsplatsen knuten grupp av assistenter i en s.k. assistentpool kan inte anses utgöra personlig assistans enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade”.

Vidare anförs ”Av begreppet personlig assistans och dess definitioner i 9 a § LSS framgår att assistansen skall avse ett till den funktionshindrade anpassat personligt stöd av sådant slag som förutsätter ingående kunskaper om honom eller henne och hur funktionshindret påverkar den individuella förmågan att tillgodose de grundläggande behoven. Den nu gjorda tolkningen av begreppet har stöd i förarbetena där insatsen tydligt anknutits till den personliga sfären och inte till någon viss verksamhet samt ansetts förbehållas i olika avseenden komplicerade situationer av i regel mycket personlig karaktär(se prop. 1992/93:159 s. 62 och 64)”.

Den assistans som erbjuds på folkhögskolor genom en grupp assistenter kan alltså inte betraktas som *personlig assistans* enligt LSS och därmed kan inte heller en skäligen kostnad för assistansen erhållas med stöd av den lagen.

En person med funktionshinder som bedömer att han eller hon har behov av assistans (inte personlig assistans) kan istället ansöka om sådan i form av bistånd enligt socialtjänstlagen och en utredning om behovet och eventuella möjligheter att tillgodose detta får göras på sedvanligt sätt.

Personlig assistans enligt LSS

Kommunen kan bevilja biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådana personer som ingår i LSS personkrets. Med personlig assistans avses ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer. För att vara berättigad till personlig assistans krävs, förutom att den enskilde ingår i personkretsen för LSS , att den enskilde behöver insatsen (7 § LSS) och att den enskilde har behov av hjälp med sina grundläggande behov. (9 a § LSS).

Den enskilde måste ansöka

Bistånd enligt SoL och insatser enligt LSS kan bara ges på den enskildes egen begäran. När en vuxen person uppenbart saknar förmåga att ta ställning i frågan kan god man eller förvaltare begära insatser. En folkhögskola kan inte ansöka. En ansökan av en folkhögskola kan endast ses som information om att en person eventuellt kan vara i behov av bistånd eller LSS-insatser och kontakt bör tas med personen ifråga för att utreda om så är fallet.

Det innebär att vid bedömning av det totala behovet av assistans måste hänsyn tas till folkhögskolans möjlighet att tillgodose behovet av assistans.

Se vidare cirkulär 2004:65 Stöd till personer med funktionshinder som studerar vid folkhögskolor, universitet och högskolor.

Ytterligare information

Laina Kämpe avdelningen för lärande och arbetsmarknad, tfn 08-452 79 37, Anna Ingmanson avdelningen för vård och omsorg, tfn 08- 452 77 89 Ellinor Englund avdelningen för juridik, tfn 08-452 75 46.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för lärande och arbetsmarknad

Louise Fernstedt

Laina Kämpe